

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นบนพื้นฐานภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยใช้การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชนมีวิธีดำเนินการดังนี้

วิธีการดำเนินการวิจัย

ดำเนินการโดยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participation Action Research : PAR) ใช้หลักการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของทุกคนที่เกี่ยวข้อง มีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและรายงานต่างๆ เกี่ยวกับ ภูมิปัญญาท้องถิ่น การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชนของสถานศึกษา
 2. การสนทนาเจาะลึกกับ โรงเรียนที่เข้าร่วม โครงการ เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการวิจัยเพื่อหาสถานศึกษาที่ต้องการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชนบนพื้นฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น อย่างแท้จริง
 3. ศึกษา บริบท ระบบการจัดการคุณภาพการศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของกรรมการสถานศึกษาและชุมชนของสถานศึกษา ที่ได้พิจารณาจากข้อ 2 อย่างน้อย 1 โรงเรียนโดยวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม
 4. สนทนากลุ่มกับคนในชุมชนของสถานศึกษา ได้แก่ ผู้ปกครองและกรรมการสถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับ บริบท สภาพปัญหาและ ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ความเข้าใจที่แท้จริงและความมุ่งมั่นในการมีวิถีชีวิตบนพื้นฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น แล้วร่วมกันวางแผนในการพัฒนา
 5. นำผลที่ได้ในข้อ 4 มาสังเคราะห์ และร่วมเดินทางไปร่วมเรียนรู้ยังชุมชนหรือสถานศึกษาที่ได้ชื่อหรือเป็นที่ยอมรับว่ายึดภูมิปัญญาท้องถิ่นในการดำเนินชีวิต
 6. ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและจัดเป็นหน่วยการเรียนรู้
 7. ทดลองใช้หน่วยการเรียนรู้และประเมินผล ของการใช้หลักสูตร
 8. จัดทำรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ และนำเสนอผลการวิจัย เผยแพร่ผลงานวิจัย
- ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ประเภทคือ 1. ข้อมูลที่ได้จากเอกสารหลักฐาน ได้แก่ข้อมูลบริบทโรงเรียน ข้อมูลบริบท ชุมชน และ 2.ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ของนักเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ประกอบด้วย

1. หลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชนบนฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น คณะวิจัยได้ดำเนินการอย่างมีส่วนร่วม โดยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการจัดเก็บทุกประเภท โดยเฉพาะความต้องการของชุมชนและนักเรียน ข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่บริเวณลุ่มแม่น้ำงาว โดยเฉพาะในเขต ตำบล หลวงเหนือและตำบลหลวงใต้ อำเภอ งาว จังหวัดลำปาง เพื่อกำหนด โครงสร้างของหลักสูตร แล้วนำข้อมูล มากำหนดองค์ประกอบของหลักสูตรประกอบด้วย จุดประสงค์ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ การสอนและสื่อการสอน และแนวการประเมินผล การเรียนการสอน แล้วร่วมกันตรวจสอบความตรง ปรับปรุงแล้วนำไปจัดเป็นกิจกรรมการจัดการ เรียนรู้ เพื่อนำไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนประชารัฐธรรมคุณ อำเภอ งาว จังหวัดลำปาง

2. เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสังเกตตามประเด็นศึกษา การสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง การสนทนากลุ่ม กับกลุ่มเป้าหมาย และการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเที่ยงตรงของข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาเอกสารด้วยการ วิเคราะห์เนื้อหา และวิเคราะห์ข้อมูลจากกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ตามประเด็น การวิจัยและเรียบเรียงเสนอเป็นรายงานโดยพรรณนาวิเคราะห์ ดำเนินการสังเคราะห์ข้อมูลและ ตรวจสอบข้อมูลกับสถานศึกษาและชุมชนเพื่อการสรุปผลการวิจัย สถานที่ทำการทดลอง / เก็บ ข้อมูล คือชุมชนและโรงเรียนประชารัฐธรรมคุณ อำเภอ งาว จังหวัดลำปาง